

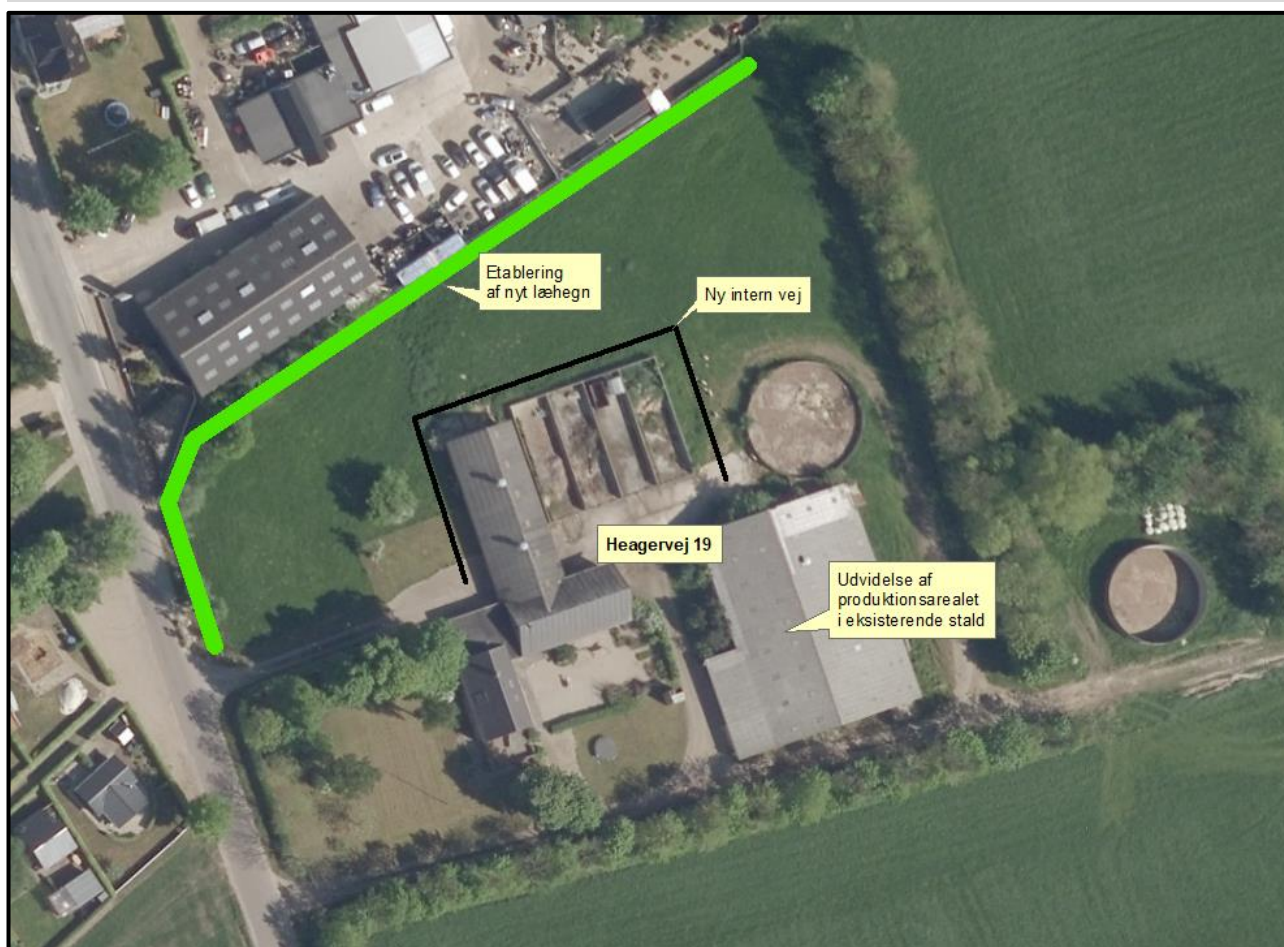
MILJØTILLADELSE  
til  
husdyrbruget beliggende  
Heagervej 19  
6800 Varde

I henhold til 16b i Bekendtgørelse af lov nr. 520 af  
1. maj 2019  
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde  
Kommune



Godkendt den 27. august 2019



**Postadresse:**  
Varde Kommune  
Bytoften 2, 6800 Varde

**Udarbejdet af:**

Sagsbehandler: Susanne Seested  
Direkte tlf. 7994 6106  
E-mail: [suse@varde.dk](mailto:suse@varde.dk)

**VARDE KOMMUNE**

Erhvervscenteret - Landbrug  
Teknik og Miljø  
Bytoften 2  
6800 Varde

[www.vardekommune.dk](http://www.vardekommune.dk)  
[vardekommune@varde.dk](mailto:vardekommune@varde.dk)

**Doknr. 116474-19**

**Sagsnr. 19-7911**

# Indholdsfortegnelse:

<b>1</b>	<b>INDLEDNING</b> .....	<b>5</b>
<b>2</b>	<b>BAGGRUND FOR MILJØTILLADELSE</b> .....	<b>6</b>
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
<b>3</b>	<b>TILLADELSE</b> .....	<b>7</b>
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	7
3.2	DISPENSATION.....	7
3.3	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	7
3.4	FORUDSÆTNINGER.....	8
<b>4</b>	<b>VILKÅR FOR MILJØTILLADELSEN</b> .....	<b>9</b>
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE.....	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	9
4.3	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	9
4.4	LUGT.....	9
4.5	STØJ OG VIBRATIONER.....	10
4.6	STØV.....	10
4.7	TRANSPORT.....	10
4.8	SKADEDYR.....	11
4.9	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND.....	11
4.10	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER.....	11
4.11	LYS.....	11
4.12	EGENKONTROL.....	11
4.13	UHELD OG RISICI.....	11
4.14	OPHØR.....	11
<b>5</b>	<b>KLAGEVEJLEDNING</b> .....	<b>12</b>
<b>6</b>	<b>OFFENTLIGGØRELSE</b> .....	<b>13</b>
<b>7</b>	<b>MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING</b> .....	<b>14</b>
7.1	BELIGGENHED.....	14
7.2	AFSTANDSKRAV.....	14
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ.....	16
7.4	SAMDRIFT OG BIAKTIVITERET.....	18
7.5	INDRETNING.....	18
7.6	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE.....	20
7.7	FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	21
7.8	AFFALD.....	21
7.9	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE.....	22
7.10	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING.....	22
7.11	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING.....	23
7.12	LUGT.....	24
7.13	STØJ OG RYSTELSER.....	25
7.14	STØV.....	25
7.15	SKADEDYR.....	26
7.16	DØDE DYR.....	26
7.17	LYS.....	26
7.18	TRANSPORT.....	27
7.19	AFLØBSFORHOLD/SPILDEVAND.....	28
7.20	FORURENINGS- OG GENEDEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER.....	29
7.21	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK.....	30
7.22	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER".....	34

EVENTUELLE GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER .....	35
7.23 BEDSTE TILGÆNDELIGE TEKNIK (BAT) .....	35
<b>8 EGENKONTROL.....</b>	<b>36</b>
<b>9 NABO- / PARTSHØRING.....</b>	<b>36</b>
<b>10 SAMLET VURDERING.....</b>	<b>36</b>

# 1 Indledning

Denne miljøtilladelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Heagervej 19, 6800 Varde i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af udkast til miljøtilladelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Udkast til afgørelse er sendt i parts/nabohøring 14 dage, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Udkast til afgørelse skal give offentligheden og beslutningstagerne et fælles grundlag for at debattere projektet, inden der tages endelig stilling til, om det skal kunne realiseres.

Når høringsperioden er slut vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Varde Kommune, inden der tages stilling til om der kan meddeles miljøtilladelse.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

## 2 Baggrund for miljøtilladelse

### 2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Rasmus Haun Hansen, tlf.: 30 70 82 60, mail: heagervej19@gmail.com
Husdyrbrugets navn og adresse:	Heagervej 19, 6800 Varde
Ejerlav og matrikel nr.:	Hostrup by, Øse, 1m
Virksomhedens art:	Økologisk husdyrbrug
Ejendomsnummer:	5730113126
CHR-nummer:	42476
CVR-nummer:	36163720
Konsulent:	Lisbeth Tønning, tlf.: 20 18 48 09, mail: lit@sagro.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Ansøgning:	Skema nr. 212100 version 5 indsendt den 31. juli 2019
Udkast i nabohøring:	Fra den 9. august 2019 til og med den 23. august 2019.
Godkendelsesdato:	Den 27. august 2019

### 2.2 Baggrund og historik

Husdyrbruget har en § 10 miljøtilladelse fra den 15. juni 2012 omfattende et kvæghold.

Rasmus Haun Hansen er ny ejer af husdyrbruget, som drives økologisk.

For nuværende er der hovedsageligt kvæg og også grise og får tilknyttet husdyrbruget. Og der er et ønske om at ændre på staldforholdene i en eksisterende stald.

På ovenstående baggrund søger Rasmus Haun Hansen om en 16 b miljøtilladelse på Heagervej 19, 6800 Varde.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 20. juni 2019.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

## 3 Tilladelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Heagervej 19, 6800 Varde kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøtilladelsen meddeles efter § 16b i "Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder tilladelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

### 3.1 Beskrivelse af projektet

Rasmus Haun Hansen ønsker at etablere en ny kælvingsboks med dybstrøelse på 100 m<sup>2</sup> og ændre 65 m<sup>2</sup> fast gulv til dybstrøelse i den eksisterende stald.

Husdyrbruget drives økologisk. Dyrene er udegående hele sommer halvåret. Der er ansøgt om fuld fleksibilitet på alle dyregrupper i stald 2 (se figur 4), så ansøger både kan have får, grise og kvæg på husdyrbruget med kvæg som den overvejende dyregruppe. Der sker ingen ændringer i forhold til nudrift i stald 1 (se figur 4), hvor der må opstales ammekøer og stude over 6 mdr.

Ifølge den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives tilladelse til et bestemt dyrehold, men om et bestemt produktionsareal, det vil sige det areal, som dyrene på husdyrbruget kan opholde sig på.

Der søges om følgende nye produktionsarealer:

Etablering af ny kælvningsboks til dybstrøelse:	100 m <sup>2</sup>
Ændring af fast gulv til dybstrøelse:	65 m

### 3.2 Dispensation

Varde Kommune meddeler i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation til udvidelse af dybstrøelsesarealet i stald 2 under 25 meter fra en markvandsboring. Dispensationen uddybes i afsnit 7.2. afstandskrav.

### 3.3 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

### **3.4 Forudsætninger**

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøtilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:



## 4 Vilkår for miljøtilladelsen

### 4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 4 og figur 5.

### 4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.
- c. Der må udelukkende opstaldes ammekøer og slagtekalve over 6 mdr. i stald 1 på figur 4.
- d. Dyrene i stald 1 skal være udegående 6 måneder om året. Ud af de seks måneder er det et krav, at dyreholdet er udegående i månederne juni, juli, august og september pga. lugt.
- e. Dyrene i stald 2 skal være udegående 5 måneder om året. Ud af de fem måneder er det et krav, at dyreholdet er udegående i månederne juni, juli, august og september pga. lugt.
- f. Produktionsarealet i stald 2 skal være beliggende jævnfør figur 5.
- g. Ved en eventuelt fremtidig udvidelse af produktionsarealet i stald 2 udover det her ansøgte, skal markvandsboring DGU nr. 122.1212 sløjfes, hvis afstanden til produktionsarealet bliver under 25 meter.
- h. I stald 1 og stald 2 på figur 4 må opstaldning af enkelt dyr finde sted hele året i forbindelse med et sygt/behandlingskrævende dyr eller i forbindelse med salg af dyr.
- i. Fodertrug og vandtrug må ikke placeres i en afstand mindre end 50 meter fra byzone og fremtidigt byzone (jævnfør § 7 stk. 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- j. Møddingspladsen skal tømmes fuldstændigt hvert forår.
- k. Dybstrøelse fra staldene skal så vidt muligt udbringes direkte fra stald til mark/markstak.
- l. Kasseret ensilage skal fjernes løbende og opbevares overdækket med tætsluttende plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

### 4.3 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.
- b. Markstakke med dybstrøelse skal placeres i størst mulig afstand fra byzone.

### 4.4 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en

konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

## 4.5 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
<b>Dag</b>		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
<b>Aften</b>		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
<b>Nat</b>		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

### Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling - ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

## 4.6 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

## 4.7 Transport

- a. Transport til- og fra husdyrbruget skal fortrinsvis foregå i dagtimerne. I forbindelse med kortvarige sæsonbetonet arbejde som f.eks. høst og gødningsudkørsel tillades kørsel uden for dagtimerne.

- b. Transporter med husdyrgødning gennem Nordenskov må kun foregå mandag-lørdag mellem kl. 8-22.

#### **4.8 Skadedyr**

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

#### **4.9 Spildevand, overfladevand og restvand**

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Al overfladevand fra ensilagepladsen og møddingspladsen skal ledes til gyllebeholder.

#### **4.10 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier**

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

#### **4.11 Lys**

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

#### **4.12 Egenkontrol**

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

#### **4.13 Uheld og risici**

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

#### **4.14 Ophør**

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

## 5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den 24. september 2019.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte [nh@naevneneshus.dk](mailto:nh@naevneneshus.dk) eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

## 6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 27. august 2019.

På Varde Kommunes vegne den 27. august 2019

Susanne Seested

Landbrugssagsbehandler

### Kopi sendt til:

- Lisbeth Tønning, SAGRO, tlf.: 20 18 48 09, e-mail: lit@sagro.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

## 7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

### Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

#### 7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Heagervej 19, 6800 Varde, 26 meter syd for Nordenskov byzone, se figur 1, som ligger 2 km vest for husdyrbruget. Nordenskov er også nærmeste samlet bebyggelse.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Heagervej 26, som er en kolonihaveforening og ligger 67 meter vest for husdyrbruget, se figur 1.



**Figur 1. Husdyrbruget i forhold til nærmeste byzone, fremtidig byzone og nærmeste nabo uden landbrugspligt.**

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

#### 7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven gælder for et husdyrbrugs anlæg, og der må ikke ske en øget forurening fra et husdyranlæg beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

I denne miljøtilladelse sker der ikke etablering af nye anlæg/stalde og ingen øget forurening inden for ovennævnte afstande.

Stald nr. 1 på figur 4 er etableret i 1976 og er lovligt opført dengang til opstaldning af dyr og har været brugt til dette formål lige siden. Stalden ligger 26 meter fra byzone. Det tilladte produktionsareal og dyreholdets sammensætning ændres ikke i forhold til tidligere i denne tilladelse. Det gør, at ammoniakfordampningen er uændret i ansøgt drift sammenlignet med 8 års drift og nudrift. Lugten beregnes til nul på grund af, at dyrene er udegående minimum 5 måneder om året. Se afsnit 7.12 om lugt for uddybning af dette emne. Se figur 5 med hensyn til stald 1's produktionsareal. I Figur 2 ses dyresammensætningen og ammoniakfordampningen i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift i stald 1.

Navn på staldafsnit: <i>Stald 1</i>					
Produktion	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )	Ammoniakemission (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH <sub>3</sub> -N/år)
<b>Ansøgt drift</b>					
(#181935) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	161	107,9	53,9	0,0	53,9
<b>Nudrift</b>					
(#181939) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	161	107,9	53,9	0,0	53,9
<b>8 års-drift</b>					
(#181946) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	161	107,9	53,9	0,0	53,9

**Figur 2. Uændret produktionsareal, dyresammensætning og ammoniakfordampning/ammoniakemission i stald 1 (på figur 4) ved sammenligning af 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.**

På ovenstående baggrund tillader Varde Kommune, at husdyrbruget må vedblive at have erhvervsmæssigt dyrehold i stald 1 på figur 4 uden at meddele dispensation, da det er tidligere tilladt.

Møddingsplads, gylletank og ensilagesiloer ligger også nærmere end 50 meter fra byzone. Disse anlæg er alle godkendt i 1987. På den baggrund tillader Varde Kommune, at husdyrbruget må vedblive at have disse anlæg i drift uden at meddele dispensation, da det er tidligere godkendt.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er ikke overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)

Stald 2 ligger under 25 meter fra en markvandsboring DGU nr. 122.1212. Stald 2 er lovligt opført i to etaper. Først som en maskinhal i 1989 og i 1993 blev bygningen godkendt som stald. Afstand fra boring til det nærmeste produktionsareal var i 1993 og her i ansøgt drift uændret på 27 meter, se figur 5. Derfor meddeler Varde Kommune i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation til en udvidelse i stald 2 under 25 meter fra en markvandsboring.

Derudover oplyser ansøger:

*Aralet er skrånende fra boringen og mod stalden, som gør, at det er fysisk umuligt for gødningen at løbe til boringen.*

## 7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Åbne landbrugslandskaber
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsningsområde – plangrundlag Kommune Plan 2017
- Følsomme indvindingsområder (nitratfølsomme)
- Indsatsområde inden for nitratfølsomme indvindingsområder
- Skovbyggelinje

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

I åbne **landbrugslandskaber** skal store tekniske anlæg, herunder store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder tilpasses landskabets karakter.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

Indenfor **nitratfølsomme indvindingsområder** skal det ved ændret arealanvendelse sikres, at risikoen for nitratforurening af grundvandet ikke forøges.

Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger i et markskel ca. 600 meter syd for husdyrbruget, og berøres ikke af udvidelsen.

Ansøger ønsker at etablere et læhegn omkring ejendommen. Læhegnet vil komme til at ligge langs skellet til byzone, og vil dermed være med til at skærme husdyrbruget mod byen. Placeringen af læhegnet ses i figur 3. Der er ikke tale om et fælleshegn, men en afskærmning på egen grund. Varde Kommune vurderer, at det vil være godt, at tale med naboen mod nord omkring den planlagte beplantning. Har naboen forståelse for ønsket om beplantningen, og påfører det ikke naboen mod nord gener og ulemper, vurderer Varde Kommune, at beplantningen kan etableres. Hele området omkring husdyrbruget er desuden egent til skovrejsning, så enkelte træer/buske der afskærmer er ikke i strid med loven.





**Figur 3. Ønsket placering af nyt læhegn. Figur udarbejdet af ansøger.**  
Varde Kommune vurderer at

- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- at udvidelsen ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

# Husdyrhold og drift

## 7.4 Samdrift og biaktiviteter

Der er ingen samdrift med andre husdyrbrug, og der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

## 7.5 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 4.

Udvidelsen af husdyrbruget sker i bygning nr. 2, hvor dybstrøelsesarealet udvides med 165 m<sup>2</sup>. Produktionsarealet i ansøgt drift i stald 2 ses i figur 5.



Figur 4. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.



**Figur 5. Oversigt over placeringen af produktionsarealet i stald 2 med afstand til markvandsboring.**

#### **Bygning 1 – Eksisterende stald**

Eksisterende staldbygning fra 1976 på 278 m<sup>2</sup> og blandet ventilation. Der søges om:

- ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.) på 161 m<sup>2</sup> produktionsareal med dybstrøelse.

Dyrene skal være udegående 6 mdr. om året.

#### **Bygning 2 – Eksisterende stald**

Eksisterende staldbygning fra 1989/1993 på 1.047 m<sup>2</sup> med blandet ventilation. Der er ansøgt om:

- alle dyr på 271 m<sup>2</sup> produktionsareal med dybstrøelse
- alle kvæg på 92 m<sup>2</sup> produktionsareal med sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)

Dyrene er skal være udegående 5 mdr. om året.

#### **Bygning 3 – Eksisterende ensilagesiloer**

Fire sammenhængende ensilagesiloer godkendt i 1987 med gavlene og afløb til gylletank.

#### **Bygning 4 - Møddingsplads**

Plansiloen længst mod øst er i 1987 godkendt som møddingsplads med afløb til gylletank. Der ansøges om en gødningsareal på 31 m<sup>2</sup> på møddingspladsen.

#### **Bygning 5 – Befæstet areal**

Med afløb til gylletank.

#### **Bygning 6 - Gylletank**

Eksisterende gylletank godkendt i 1987 på 249 m<sup>2</sup>.

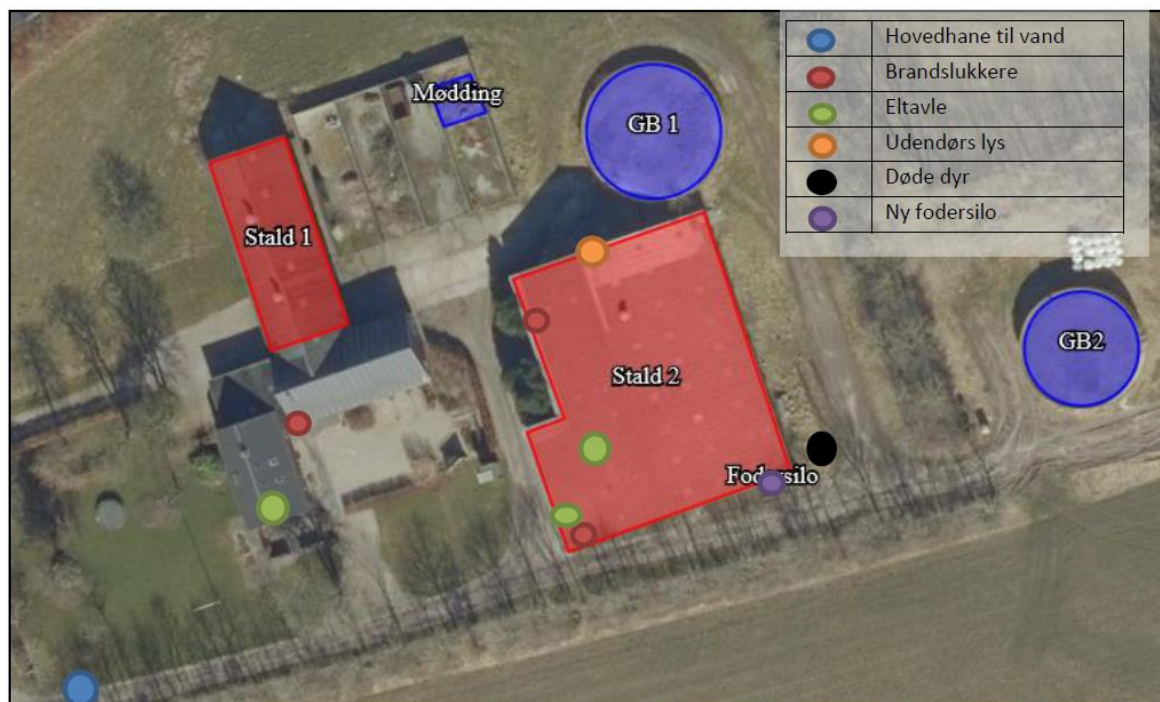
#### **Bygning 7 – Gylletank**

Eksisterende gylletank godkendt i 1994 på 180 m<sup>2</sup>.

**Bygning 8 - Garage m.m.**

**Bygning 9 - Beboelse**

I figur 6 ses et oversigtskort over diverse faciliteter på husdyrbruget.



**Figur 6. Oversigtskort udarbejdet af ansøger.**

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

## **7.6 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse**

I tabel 1 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, som nudrift og som ansøgt drift. Anlægsnumrene refererer til figur 4.

Produktionsarealets størrelse for 8 år siden blev godkendt i form af en anmeldelse af dyreholdet i forbindelse med en byggeansøgning i 1993.

Produktionsarealets størrelse i nudriften er godkendt i en § 10 miljøtilladelse fra den 15. juni 2012.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

An-læg	Staldsystem/type af opbevaring	Dyretype/gødningstype	8 års drift, m <sup>2</sup>	Nudrift, m <sup>2</sup>	Ansøgt, m <sup>2</sup>
1	Dybstrøelse	Ammekøer og slagtekalve	161	161	161
2	Dybstrøelse	Alle dyr	106	106	271
	Sengestald med spalter	Alle kvæg	92	92	92
	Sengestald med fast gulv	Ammekøer, slagtekalve	65	65	0
4	Møddingplads	-	31	31	31
6	Gylletank fra 1987	-	249	249	249
7	Gylletank fra 1994	-	180	180	180

**Tabel 1. Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse.**

## 7.7 Forbrug af vand og energi

Ansøger oplyser:

*Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand. På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt belysning.*

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

## 7.8 Affald

Ansøger oplyser:

*Erhvervsaffald som plastik fra wrapballer og lignende køres til faderens ejendom i Astrup i Esbjerg Kommune, hvorfra det bortskaffes af godkendt modtager.*

*Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.) bortskaffes til genbrugsplads. Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.*

*Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicerum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.*

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

## 7.9 Oplag af diesel- og fyringsolie

Ansøger oplyser:

*På ejendommen er der en plastolietank. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.*

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at diesel- og fyringsolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

## 7.10 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det ikke muligt at udregne en præcis produktion af flydende og fast husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion. På husdyrbrug som denne, hvor dyrene er på græs i sommerhalvåret, kan der nøjes med kapacitet til mindst 7 måneders produktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en uændret opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 1.670 m<sup>3</sup>. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 2. Kapacitet i gyllekanalen indgår ikke i tabellen nedenfor. Uden dette er der rigelig opbevaringskapacitet til husdyrbruget. Noget af kapaciteten i gylletank 2 lejes ud.

Opbevaringsanlæg	Kapacitet (m <sup>3</sup> )	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank 1	820	1987 / 2008
Gylletank 2	850	1994 / 2004
<b>I alt</b>	<b>1.670</b>	-

**Tabel 2. Husdyrbrugets opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.**

Dybstrøelse fra husdyrholdet udbringes så vidt muligt direkte fra stald til mark/markstak jævnfør vilkår 4.2.h.

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning gælder følgende for opbevaring af kompost i markstak:

*Når dybstrøelse opbevares på en møddingsplads, skal pladsen være med fast bund og afløb.*

*Når dybstrøelse er kompostlignende og har et tørstofindhold på mindst 30 % må det oplagres i marken. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i 3-4 måneder, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.*

*Markstakke med kompost skal opfylde de samme afstandskrav, som gælder for stalde, møddingspladser m.v. se afsnit 7.2.*

*En markstak må højst ligge samme sted i 12 måneder, og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Der skal føres årlige optegnelser med oplysninger om oplagringsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.*

*En markstak må ikke placeres på arealer, som skråner mod vandløb og søer, og må ikke placeres nærmere end 15 m fra dræn.*

*En markstak skal overdækkes umiddelbart efter udlægning, og skal til enhver tid holdes fuldstændig overdækket med kompostdug eller andet lufttæt materiale. Eneste undtagelse er en midlertidig opbevaring i maksimalt en uge i forbindelse med udspredning.*

*Fast gødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.*

Varde Kommune stiller vilkår til at møddingspladsen tømmes hvert forår og at markstakke med ensilage og dybstrøelse ikke må placeres under 50 meter fra byzone.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

## **7.11 Ensilage- og foderopbevaring**

Der er 4 sammenhængende ensilagesiloer med gavlen og et befæstet areal foran med afløb til gylletank. Ensilagesiloen længst mod øst er godkendt som møddingsplads i forbindelse med etableringen i 1987.

Kraftfoder/korn opbevares i en ny fodersilo i den sydlige gavlen af stald nr. 2.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

# Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

## 7.12 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.





Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH<sub>3</sub>-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH<sub>3</sub>-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH<sub>3</sub>-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH<sub>3</sub>-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 0 meter, samlet bebyggelse 0 meter og enkeltbolig 0 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 3. Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Heagervej 26	0	NY	0	0	0	Ja
 Øse Samlet bebyg	0	NY	0	0	0	Ja
 Byzone	0	NY	0	0	0	Ja
 Fremtidig byzone	0	NY	0	0	0	Ja

**Tabel 3. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse**

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Årsagen til at geneafstanden beregnes til nul, skyldes at produktionsarealerne i staldene ikke er i brug mindst 5 måneder om året, fordi dyreholdet er udegående. Derfor er disse produktionsarealer ikke medtaget i lugtberegningen. Det er i henhold til § 22 stk. 3 i godkendelsesbekendtgørelsen. Ud over udegående dyr i minimum 5 måneder om året er det også et krav, at dyreholdet er udegående i præcis juni, juli, august og september måned. Baggrunden er, at lugtemissionerne er størst i varme perioder (juni-september). Dyrene må ikke have adgang til arealet i den medregnede periode, og det forudsættes, at stalden lukkes ned og rengøres.



Dog må opstaldning af enkelt dyr finde sted hele året i forbindelse med et sygt/behandlingskrævende dyr eller i forbindelse med salg.

Der må udelukkende opstaldes ammekøer og slagtekalve over 6 mdr. i stald 1 på figur 4 med det argument, at der ikke må ske en stigende ammoniakfordampning i en afstand under 50 meter fra byzone.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne. Møddinger skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

## 7.13 Støj og rystelser

Ansøger oplyser følgende:

*Den væsentligste støjkilde kan være fra brølende dyr. Ny fodersilo opsættes ved stald 2's sydlige gavl væk fra byen, og der kan evt. forekomme støj ved valsning og fyldning af fodersiloen. Der findes ikke øvrige anlæg på husdyrbruget, der kan forårsage støj. Transporter kan forårsage støj, jf. afsnit om transport.*

*Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.*

*I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne, forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.*

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

## 7.14 Støv

Ansøger oplyser følgende:

*I forbindelse med håndtering af halm, foder, transport m.m., kan der opstå støvgener på husdyrbruget. Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og derfor ikke vil være til nogen form for gene for omkringboende.*

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

## **7.15 Skadedyr**

Ansøger oplyser følgende:

*For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.*

*Staldene er fuldstændig tomme for husdyrgødning og rengjorte i sommer halvåret, idet dyrene er på græs i den periode, og på den baggrund er der minimalt af fluegener fra ejendommen.*

*Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.*

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

## **7.16 Døde dyr**

Ansøger oplyser følgende:

*Døde dyr opbevares med plastik over og under dyret (placering se figur 6). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbigående. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.*

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

## **7.17 Lys**

Ansøger oplyser følgende:

*På stald 2's nordlige gavl vil der på sigt blive etableret en lampe til udendørs belysning, hvor placering fremgår af figur 6.*

*Der vil ikke være væsentlig lysgener fra husdyrbruget.*

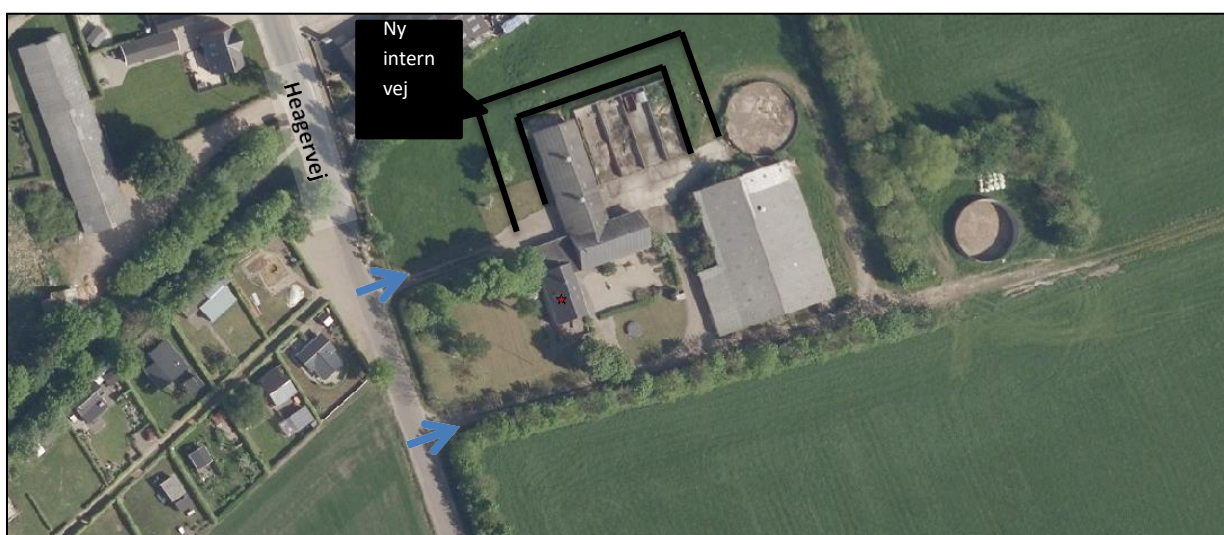
Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

## 7.18 Transport

Ansøger oplyser:

*Ansøger ønsker at etablere en ny intern vej med det formål, at der kan køres hele vejen rundt om ejendommen uden at skulle vende, se figur 7. Det er ikke meningen, at der skal foregå tung trafik ad denne nye interne vej, da det fungerer fint på den nuværende måde.*

*Til ejendommen er der to indkørsler fra Heagervej. Hvor den nordlige vej går ind til stuehus og til stald 1 og den sydlige indkørsel går til stald 2 og videre som markvej ned i marken, se figur 7.*



Figur 7. Til- og frakørselsforhold, samt ny internvej. Figur udarbejdet af ansøger.

*Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt transporter internt på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.*

*Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.*

*Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. Oversigt over transporter på årligt basis ses i tabel 4.*

Type	Antal/år, før	Antal/år, efter	Kommentarer
Indkøbt foder	10	10	
Brændstof	5	5	
Husdyrgødning	40	50	
Husdyr til/fra ejendommen	10	10	
Fodertransport	5	5	
Grovfoder			
- Ikke off. Vej	0	0	
- Off. vej	10	10	
Døde dyr	2	2	
Affald	5	5	
Øvrige	10	10	Dækker over levering af materiale, reservedele og lignende
Dyrlæge	3	3	
<b>Samlet antal transporter</b>	<b>70</b>	<b>70</b>	

Tabel 4. Antal transporter til og fra ejendommen. Tabel udarbejdet af ansøger.

Varde Kommune vurderer, at den nye interne vej kan etableres, og at transporter til og fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

## 7.19 Afløbsforhold/spildevand

Ansøger oplyser:

*Vand fra ensilagesiloer/møddingsplads og det befæstede areal foran disse løber i to samlebrønde, hvor samlebrøndenes placering er markeret med blå cirkler på figur 8. Herfra pumpes vandet med en dykpumpe over i gyllebeholderens fortank.*

*Gylle fra stald 2 flyttes med vogn til gyllebeholder via fortank ved stald 2's NØ's side, markeret med hvid firkant på figur 8.*

*Tagvand fra stald 1's østlige side og stald 2's vestlige side løber i samlebrønde på befæstet areal og videre i gyllebeholder.*

*Tagvand løber ud på jorden fra stald 1' vestlige side og stald 2's østlige side.*



Figur 8. Afløbsplan. Figur udarbejdet af ansøger.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand og afløbsforhold er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

## 7.20 Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Ansøger oplyser:

*For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedurer for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.*

### Redegørelse for mulige uheld:

*Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: Brand, uheld med eller ved gyllebeholdere, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholdere ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødnings- regnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstoffudledningen til det omgivende miljø minimeres.*

### Minimering af risiko for uheld

*Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt.*

Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen kemikalier, pesticider eller spildolie på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance. Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

#### Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt. Gyllen kan nemt afspærres ved at opstille halmballer eller opdæmme med jord.

Ejendommen har udarbejdet en beredskabplan.

Varde Kommune vurderer, at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

## 7.21 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og gødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften og nudriften er 390,9 kg kvælstof pr. år og i ansøgt drift 662,9 kg kvælstof pr. år, se figur 9.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH <sub>3</sub> -N/år)
Ansøgt drift	479,8	183,1	662,9
Nudrift	207,8	183,1	390,9
8 års-drift	207,8	183,1	390,9

Figur 9. Beregninger af samlet ammoniakfordampning fra husdyrbruget i *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 272 kg kvælstof pr. år i forhold til 8 års driften og nudriften.

Totalammoniakfordampningen er under 750 kg N/år for husdyrbruget, hvilket er under grænsen for BAT.

## Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1595 af 6. december 2018) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 3,7 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77 Nørholm Hede, Nørholm skov og Varde Å øst for Varde, se figur 10.



Figur 10: Husdyrbruget i forhold til nærmeste Internationale beskyttelsesområde og nærmeste kategori 1 natur.

Varde Kommune/ansøger har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg N/ha/år, se tabel 8.

## § 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

**Kategori 1-natur** (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

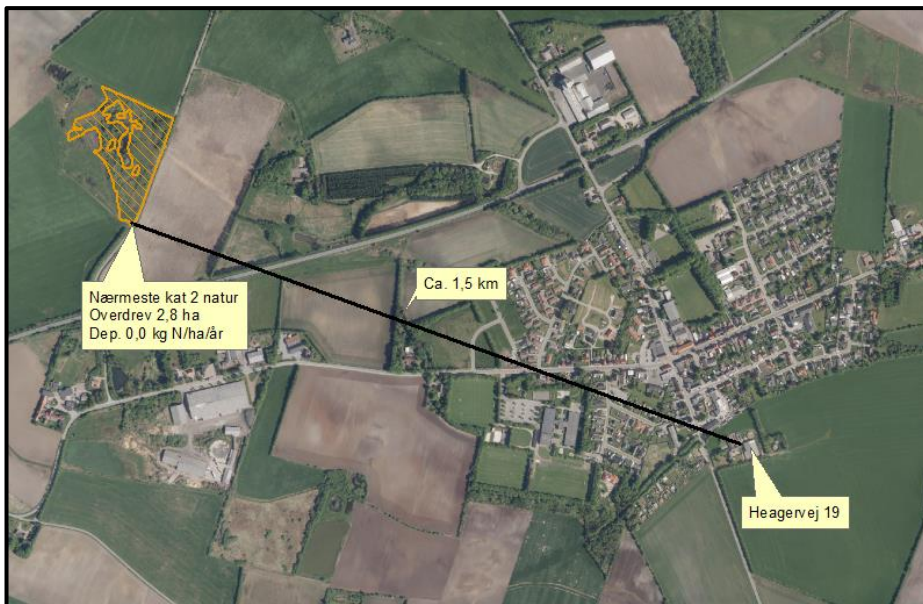
Husdyrbruget er beliggende ca. 4,7 km øst for det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 8.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype, en skovbevokset tørvemose (naturID 9998), og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Varde Kommune/ansøger har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år, se tabel 8. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

**Kategori 2-natur** (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Husdyrbruget er beliggende ca. 1,5 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 11.



**Figur 11. Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2 natur.**

Det drejer sig om et overdrev på 2,8 ha.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg N/ha/år, se tabel 8. Kravet om en maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

### **§ 3 områder**

Af figur 12 og tabel 5 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.





Figur 12. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
Mose	Nej
Mose	Nej
Mose	Nej
Hede	Nej
Mose	Nej

Tabel 5. § 3 områder nævnt fra nord mod syd (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 6.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 6. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015	2016
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3	13,9

Tabel 7. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

**Kategori 3-natur** (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der en hede og fire moser, se figur 12 og tabel 8.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegnings af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 5, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 8, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

Naturlokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Ruhed opland	Ruhed område	Ændring 8 års drift, kg N/ha	Ændring Nudrift, kg N/ha	Total Ansøgt, kg N/ha
Natura 2000	Uoplyst	3.700	Uoplyst	landbrug	s	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Ikke	4.700	> 30	landbrug	s	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Uoplyst	1.500	Uoplyst	landbrug	bn	0,0	0,0	0,0
Heden i figur 12	Moderat	320	10-20	landbrug	s	+ 0,1	+ 0,1	0,1
Den sydligste mose i figur 12	Ikke	375	> 30	landbrug	s	0,0	0,0	0,1

**Tabel 8. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder**

### Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 7 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 5 enge, se figur 12. Engene er ikke N-følsomme. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

## 7.22 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 6,6 km nordvest for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

### **Eventuelle grænseoverskridende virkninger**

Ansøger oplyser:

*Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat. Ikke relevant i dette projekt.*

### **7.23 Bedste tilgængelige teknik (BAT)**

BAT er ikke behandlet, fordi husdyrbrugets totale ammoniakfordampning er under 750 kg N/år.

## 8 Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

- *Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.*
- *Der overvåges ved gyllepumpning*
- *Der udføres 10-årig beholderkontrol.*

## 9 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos udvalgte naboer/partner, som ejer en matrikel i nærheden af husdyrbruget. Når dyrene er på græs minimum 5 måneder om året kan der ikke beregnes en lugtkonsekvenszone indenfor hvilken, Varde Kommune skal tage naboer/partner i høring. Derfor er det med henvisning til forvaltningslovens § 19, at følgende naboer/partner er taget i høring i perioden fra den 9. august 2019 til og med den 23. august 2019.

- Heagervej 26, 6800 Varde
- Heagervej 22, 6800 Varde
- Heagervej 20, 6800 Varde
- Rævestræde 6, 6800 Varde
- Rævestræde 12, 6800 Varde
- Rævestræde 16, 6800 Varde
- Solbakken 31, 6800 Varde
- Solbakken 29, 6800 Varde

I forbindelse med nabohearingen er der ingen bemærkninger kommet.

## 10 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøtilladelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.